

**Ο ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑ
ΘΑΥΜΑΤΑ**

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΤΟΥ ΝΕΟΥ**

ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ

Εκείνοι οι άνθρωποι οι οποίοι ασπάζονται τον μοναχισμό και με την Χάρη του Θεού μετά την κοίμησή τους κατατάσσονται στη σύναξη των αγίων, ονομάζονται όσιοι. Τα τίμιά τους λείψανα καθίστανται χαριτόβρυτα, τοποθετούνται σε ειδικές λειψανοθήκες και τιμώνται από την Εκκλησία. Η παρρησία ενός οσίου δεν εξαρτάται από την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα λείψανά του. Η θαυματουργική του παρουσία μπορεί να έχει την ίδια ένταση, είτε το σώμα του διατηρείται άφθαρτο είτε έχουν απομείνει μόνον τα οστά του.

Ο μοναχισμός, από τον οποίο προέρχονται οι όσιοι και οι όσιες είναι μια εξαιρετική κατάσταση στην Ορθόδοξη Εκκλησία πού έχει ως βασικούς κανόνες την πτωχεία, την ακτημοσύνη και την υπακοή προς τον ηγούμενο της μονής, ο οποίος είναι και ο οδηγός των μοναχών προς την σωτηρία. Ο μοναχισμός μέσα στη ζωή της Εκκλησίας έπαιξε ανέκαθεν σημαντικό ρόλο και στην διαφύλαξη της ορθόδοξης διδασκαλίας και των παραδόσεων. Και μέσα από το μοναχισμό προήλθαν οι περισσότεροι των Πατέρων, οι οποίοι με την φώτιση του Αγίου Πνεύματος συνέταξαν τις υψηλότερες ερμηνείες και τα δόγματα για τη διαμόρφωση της Ορθόδοξης Θεολογίας. Εντούτοις δεν ασχολήθηκαν όλοι οι μοναχοί με την γραπτή διατύπωση της ορθόδοξης πίστης σε βιβλία και πραγματείες. Κάποιοι δίδαξαν με το βίωμά τους, όσους θέλησαν να ανέβουν τον ανήφορο της αρετής, και συνεπώς ο βίος τους αποτελεί ένα πολύτιμο βιβλίο.

Εικόνα 2. Το σπήλαιο του οσίου Δημητρίου στο Μπασαραμπόβ.

Άγιος που διδάσκει με τον βίο του είναι και ο όσιος Δημήτριος ο Νέος, γνωστός και ως Μπασαραμπόβ, από τον τόπο στον οποίο μόνασε και αγίασε. Το Μπασαραμπόβ βρίσκεται σήμερα στην Βουλγαρία και απέχει μόνο δύο ώρες οδοιπορίας από την πόλη Ρούσε (5 χιλιόμετρα) η οποία βρίσκεται στις όχθες του Δούναβη που είναι το φυσικό σύνορο ανάμεσα στην Βουλγαρία και την Ρουμανία¹. Το Μπασαραμπόβ άρχισε να γίνεται γνωστό μετά την κοίμηση του οσίου, όταν πολύς κόσμος πήγαινε εκεί για προσκύνημα. Στη μεθόριο του χωριού όπου βρίσκεται το σπήλαιο στο οποίο ασκήθηκε ο Όσιος, σήμερα λειτουργεί ανδρικό μοναστήρι.

---

1. Από το Μπασαραμπόβ και μέχρι το Βουκουρέστι η απόσταση είναι περίπου ογδόντα χιλιόμετρα.

Η ύπαρξη μονών και ναών μέσα στους βράχους είναι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό για την περιοχή του λεκανοπεδίου του ποταμού Λωμ και των παραποτάμων του². Δε γνωρίζουμε με ακρίβεια πότε εμφανίστηκαν οι πρώτες μονές μέσα στους βράχους γύρω από αυτόν τον ποταμό, αλλά σύμφωνα με τις αρχαιολογικές ανασκαφές, αυτές είχαν ήδη κατοικηθεί από τον 4^ο-6^ο αιώνα. Την ίδια περίοδο εμφανίζονται τα πρώτα μοναστήρια στην άγονη κοιλάδα της Συλίστριας³.

Κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας, τα μοναστήρια αυτά, που βρισκότανε μέσα στους βράχους λεηλατήθηκαν πολλές φορές, ενώ με την παρέμβαση της φύσης ερειπώθηκαν και εγκαταλείφθηκαν. Γύρω από τον ποταμό Λωμ υπάρχουν μέχρι σήμερα περίπου τριακόσια κελιά μέσα στον βράχο, από τα οποία σαράντα έχουν και ναό⁴. Σ' αυτό το κέντρο ησυχασμού έζησαν πολλοί άγιοι με υψηλές αρετές. Από τους ναούς τους σώζονται τμήματα τοιχογραφιών με αγίους και βιβλικές παραστάσεις. Σ' αυτό τον ησυχαστικό τόπο μόνασαν και οι άγιοι Θεοδόσιος και Ευθύμιος μητροπολίτες Τυρνόβου. Ανάμεσα στους πιο σημαντικούς κτίτορες των ναών αναφέρονται ο τσάρος Ιωάννης Αλέξανδρος και η σύζυγος του Θεοδώρα εκ Βλαχίας, κόρη του ηγεμόνα Ιωάννη Μπασαράμπ⁵.

-
2. Ο ποταμός Λωμ βρίσκεται στη βορεινή πλευρά της Βουλγαρίας και είναι παραπόταμος του Δούναβη.
  3. Ως ένα σημαντικό μοναστικό σύμπλεγμα σε βράχο του 10^{ου} αιώνα μπορούμε να αναφέρουμε και εκείνο του Μπασαράμπι (κοντά στην Κωνσταντζα).
  4. Οι ναοί και τα κελιά αυτά σήμερα βρίσκονται υπό την προστασία της UNESCO.
  5. Η βασίλισσα Θεοδώρα του Τυρνόβου εκάρη μοναχή σε ένα μοναστήρι του Βιδινίου με το όνομα Θεοφανώ και μετά την κοίμησή της, χάριν της οσιακής ζωής της κατετάγη στην σύναξη των αγίων, λίγο πριν να πέσει το βασίλειο του Τυρνόβου στα χέρια των Οθωμανών. Τα τίμια λείψανα της αγίας Θεοφανώς έμειναν στον καθεδρι-

Εικόνα 3. Το ποτάμι του Λώμ που περνάει μπροστά από το σπήλαιο του οσίου Δημητρίου.

Το μοναστήρι Μπασαραμπόβ πήρε το όνομά του από το ομώνυμο χωριό στην περιοχή του οποίου βρίσκεται⁶. Το χωριό αναφέρεται στα τουρκικά έγγραφα ως ιδιοκτησία του ηγεμόνα της Βλαχίας Ιωάννη Μπασαράμπ (1310-1352), από τον οποίο πήρε και το όνομα. Σύμφωνα με την παράδοση το μοναστήρι, με τις δωρεές του ηγεμόνα Ιωάννη Μπασαράμπ, κτίστηκε μέ-

---

κό ναό του Βιδίνου μέχρι το 1396, οπότε και μεταφέρθηκαν στο Βελιγράδι. Εκεί έμειναν μέχρι το 1520, οπότε και μεταφέρθηκαν από τον Σουλτάνο Σουλεϊμάν τον Μεγαλοπρεπή στην Κωνσταντινούπολη, μαζί με τα λείψανα της οσίας Παρασκευής της Επιβατινής.

6. Το μοναστήρι Μπασαραμπόβ είναι το μοναδικό μοναστήρι σε βράχο εν λειτουργία στη Βουλγαρία.

Εικόνα 4. Το εσωτερικό του ναού του οσίου Δημητρίου από το σπήλαιο του Μπασαραμπόβ.

σα στον βράχο όπου μόνασε ο όσιος Δημήτριος. Κάποια στιγμή, στην εποχή της Τουρκοκρατίας, το μοναστήρι ερειπώθηκε και έπαψε να έχει μοναχούς. Οι πρώτες προσπάθειες επανίδρυσης άρχισαν στις αρχές του 20ού αιώνα και από το 1937 εγκαταστάθηκε εκεί ο ιερομόναχος Χρύσανθος, ο οποίος και το ανακαίνισε⁷.

Από τα αξιοθέατα της μονής αναφέρουμε το σπήλαιο όπου

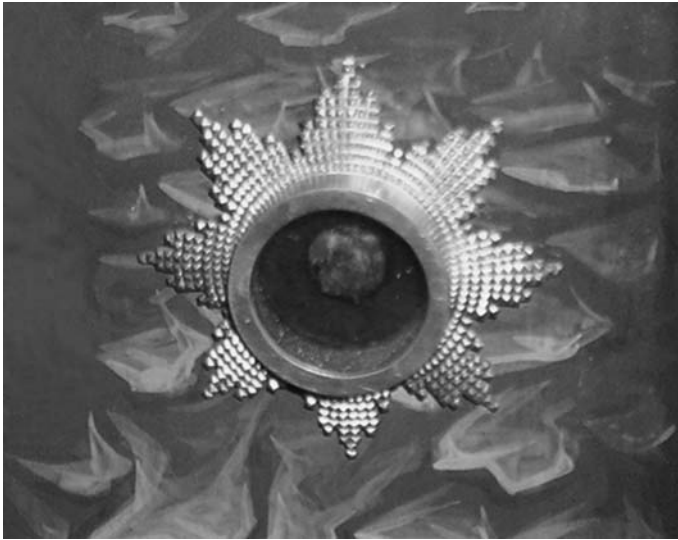
7. Όλες οι δυσκολίες που συνάντησε εκεί ο ιερομόναχος Χρύσανθος μαρτυρούνται στο προσωπικό του ημερολόγιο το οποίο φυλάσσεται στο αρχείο της μονής. Στο ημερολόγιό του αναφέρει και την επίσκεψη που έκανε στις 3 Νοεμβρίου 1956 στο Βουκουρέστι για να προσκυνήσει τα τίμια λείψανα του οσίου Δημητρίου και την συνάντησή του με τον τότε πατριάρχη Ιουστινιανό (1948-1977). Ο ιερομόναχος Χρύσανθος κοιμήθηκε το 1961.

Εικόνα 5. Το τέμπλο του ναού του οσίου Δημητρίου στο σπήλαιο του Μπασαραμπόβ.

μόνασε ο όσιος και το πηγάδι το οποίο διανοίχτηκε από τον ίδιο. Στο πηγάδι αυτό αποδίδονται θαυματουργικές ιδιότητες. Το σπήλαιο του οσίου Δημητρίου επισκέφθηκε στις 21 Μαΐου 1953 ο πατριάρχης της Ρουμανίας Ιουστινιανός, ο οποίος χάρισε στο καθολικό της μονής ένα δισκοπότηρο και μία ιερατική στολή. Στην συνοδεία του ήταν και ο βοηθός πατριάρχου Θεόκτιστος, μετέπειτα πατριάρχης Ρουμανίας. Στις 26 Οκτωβρίου 2005, ο βοηθός του Πατριάρχου Βαρσανούφιος, με την ευλογία του πατριάρχου Ρουμανίας Θεόκτιστου, χάρισε στο μοναστήρι μία εικόνα του Οσίου μαζί με ένα τεμάχιο τιμίου λειψάνου του και την επόμενη ημέρα μαζί με τον μητροπολίτη Ρούσε Νεόφυτο τέλεσαν την Θεία Λειτουργία.

Εικόνα 6. Λεπτομέρεια λειψάνου του οσίου Δημητρίου σε φορητή εικόνα του 2005 (δωρεά του Πατριαρχείου Ρουμανίας στο ναό του σπηλαίου του οσίου).

α) Ο βίος και η πολιτεία του οσίου Δημητρίου του Νέου, πολιούχου Βουκουρεστίου

Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς έζησε ο όσιος, όμως οι περισσότερες πηγές τον τοποθετούν είτε τον 13^ο αιώνα, κατά την εποχή του βασιλείου του Τυρνόβου είτε στην περίοδο της μεγάλης ακμής του ησυχασμού, τον 10^ο αιώνα. Ορισμένοι ιστορικοί τοποθετούν τον όσιο το 12^ο αιώνα. Ο μοναχός Παΐσιος από τη μονή Χιλανδαρίου του Αγίου Όρους αναφέρει στην Ιστορία του, το 1762, ότι ο όσιος Δημήτριος έζησε το 1685, δηλαδή πρόκειται για ένα σχεδόν σύγχρονό του άγιο⁸. Δεν αποκλείεται όλοι

8. Να σημειώσουμε ότι η Βουλγάρικη Εκκλησία θεωρεί το 1685 ως έτος κοιμήσεως του οσίου Δημητρίου και στις 27 Οκτωβρίου 1985 γιόρτασε επισήμως τριακόσια χρόνια από την κοίμησή του, με πα-

Εικόνα 7. Η νωπογραφία του οσίου Δημητρίου στο καθολικό της Ιεράς Μονής Ζωγράφου - Αγίου Όρους (1817).

αυτοί οι χρονολογικοί προσδιορισμοί για τον όσιο να οφείλονται σε σύγχυση με άλλους ομώνυμους αγίους.

Ο όσιος Δημήτριος έζησε τόσο ταπεινά, ώστε σήμερα τα γνωστά βιογραφικά του στοιχεία είναι ελάχιστα. Γεννήθηκε στο χωριό Μπασαραμπόβ, σύμφωνα με τις περισσότερες πηγές το 13^ο αιώνα, σε απόσταση μόνο πέντε χιλιομέτρων από το ρωμαϊκό φρούριο Sexaginta Prista, το σημερινό Ρούσε. Οι γονείς του ήταν φτωχοί, όμως είχαν ευλάβεια και φόβο Θεού. Ο όσιος από μικρός δεν αγάπησε τα παιδικά παιχνίδια, αλλά μόνο το πώς να γίνει «φίλος» του Θεού. Η απασχόλησή του ήταν η φύλαξη των προβάτων και των αγελάδων του χωριού κατά τη βοσκή.

ρουσία του πατριάρχου Βουλγαρίας Μαξίμου, πολλών αρχιερέων της Βουλγαρικής Εκκλησίας και πλήθος λαού.